

Suvestinė redakcija nuo 2023-04-06

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-03-31, i. k. 2021-06626

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA SMULKIESIEMS ŪKIAMS“ ĮGYVENDINIMO Taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, PATVIRTINIMO

2021 m. kovo 31 d. Nr. 3D-200
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8.2, 12.2 ir 12.6 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ 1 punktu,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama smulkiesiems ūkiams“ įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2021 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2021 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-200

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA SMULKIESIEMS
ŪKIAMS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2021 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (toliau – Programa) priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama smulkiesiems ūkiams“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2021 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2221, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas reglamentas (EB) 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 19 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/399, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/94, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/73, 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr.

1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištekliais ir tokios paramos skirstymu, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ bei atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

2. Šios taisyklės nustato paramos teikimo ir administravimo tvarką pagal Programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama smulkiesiems ūkiams“ (toliau – priemonės veiklos sritis). Taisyklės taikomos pareiškėjams, rengiantiems ir teikiantiems paramos paraiškas, paramos gavėjams, įgyvendinantiems projektus, kuriems skirta parama pagal priemonės veiklos sritį, taip pat institucijoms, atliekančioms paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kurios nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.2. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Mišrusis ūkis** – ūkis, kurio pajamos, įgyvendinus verslo planą, gaunamos iš daugiau nei vieno žemės ūkio sektoriaus ir kurio pajamos nėra iš vieno žemės ūkio sektoriaus nesudaro daugiau kaip 50 proc. visų ūkio veiklos pajamų.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

4.2. **Paramos teikimo laikotarpis** – laikotarpis nuo sprendimo skirti paramą priėmimo iki galutinio lėšų išmokėjimo dienos, kuri negali būti vėlesnė kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

4.3. **Specializuotas ūkis** – ūkis, kurio pajamos iš kurio nors žemės ūkio sektoriaus, įgyvendinus verslo planą, sudaro daugiau kaip 50 proc. visų ūkio veiklos pajamų.

4.4. **Verslo planas** – dokumentas, kuriame techniniu, finansiniu, ekonominiu, socialiniu ir aplinkosaugos atžvilgiu pagrindžiami investavimo tikslai, nurodomi projekte numatytiems investicijoms atlikti reikalingi ištekliai ir terminai.

4.5. **Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis** – verslo planui įgyvendinti skirtas laikotarpis nuo sprendimo skirti paramą priėmimo iki verslo plane nurodytų rodiklių pasiekimo, kurio pabaiga sutampa su finansinių metų pabaiga ir yra ne vėlesnė kaip 2024 m. gruodžio 31 d.

4.6. **Verslo plano įgyvendinimo pradžia** – data, kai paramos gavėjas, pradėdamas įgyvendinti verslo planą, raštu apie tai informuoja Agentūrą.

4.7. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

4.8. **Žemės ūkio valda** (toliau – valda) – žemės ūkio veiklos ar alternatyviosios veiklos subjekto plėtojamos žemės ūkio veiklos ir (arba) alternatyviosios veiklos gamybos vienetų visuma, susijusi bendrais teisiniais, techniniais ir ekonominiais santykiais.

4.9. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, pripažinto žemės ūkio kooperatyvo iš savo narių jų ūkiuose pagamintų ar išaugintų žemės ūkio produktų supirkimą ir realizavimą, iš savo narių supirktų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą ir (arba) geros agrarinės ir aplinkosauginės žemės būklės palaikymą.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Administravimo taisyklėse, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme.

III SKYRIUS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

6. Prioritetas – visuose regionuose didinti visų žemės ūkio veiklų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas.

7. Tikslinė sritis – efektyvesnis ūkininkavimas modernizuojant ūkius, užsiimant prekyne gamyba bei konkuruojant rinkoje, didinant smulkiųjų ūkių ekonominį gyvybingumą.

8. Kompleksiniai tikslai:

8.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

8.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

8.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

9. Pagal priemonės veiklos sritį remiama tokia veikla:

9.1. žemės ūkio produktų gamyba;

9.2. žemės ūkio produktų (pagamintų (išaugintų) valdoje) perdirbimas ir tiekimas rinkai.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

10. Pareiškėjai gali būti fiziniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir iki paramos paraiškos pateikimo dienos įregistravę savo vardą (kaip valdos valdytojai) ir ūkininko ūkį teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Paramos besikreipiantys asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

12. Paramos paraiškos, kurias teikia pareiškėjas kartu su partneriais, nepriimamos.

13. Jei pareiškėjas mirė, buvo paskelbtas mirusiu, pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniumi arba nežinia kur esančiu po paramos paraiškos pateikimo, paramos paraiška išregistruojama. Tuo atveju, jei paramos gavėjas mirė, buvo paskelbtas mirusiu, pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniumi arba nežinia kur esančiu po sprendimo skirti paramą priėmimo ir nekilnojamas turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, paramos paraiška gali būti išregistruojama tik gavus sutuoktinio sutikimą. Jei sutuoktinis nesutinka su paramos paraiškos išregistravimu, jis paramos gavėjo įsipareigojimus galėtų perimti ir tęsti veiklą tik su sąlyga, jei jis atitiks Administravimo taisyklėse nustatytas sąlygas dėl įsipareigojimų ar teisių perleidimo.

14. Paramos gavėjo įsipareigojimų arba teisių, susijusių su parama, perleidimas ar perėmimas atliekamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

15. Paramos paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi nuo viešuosiuose registruose esančių duomenų, vadovaujamasi registru duomenimis.

16. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka šias tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus:

16.1. paramos paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju Taisyklių V skyriuje;

16.2. projektas atitinka Taisyklių III skyriuje nurodytą prioritetą, tikslinę sritį ir prisideda prie bent vieno kompleksinio tikslo įgyvendinimo;

16.3. pareiškėjo pateikto verslo plano veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama priemonės veikla, nurodyta Taisyklių IV skyriuje;

16.4. pareiškėjas užtikrina, kad verslo planas, kuriam finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamas iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

16.5. parama teikiama pareiškėjui, kuris bent paskutiniaisiais metais prieš paramos paraiškos pateikimo metus deklaruoja pasėlius ir (arba) registruoja ūkinius gyvūnus pagal Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“;

16.6. parama teikiama pareiškėjui, kurio produkcijos standartine verte išreikštas valdos ekonominis dydis yra ne mažesnis kaip 4 000 Eur ir ne didesnis kaip 7 999 Eur bei produkcijos standartine verte išreikšto valdos ekonominio dydžio struktūroje valdos pajamos, gautos už paslaugas žemės ūkiui, sudaro mažiau kaip 50 proc. bendro valdos ekonominio dydžio (šis Taisyklių papunktis netaikomas pareiškėjams, kurie kreipiasi paramos pieninei galvijininkystei). Valdos ekonominis dydis skaičiuojamas pagal Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-382 „Dėl Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašas). Produkcijos standartine verte išreikštas valdos ekonominis dydis bei valdos pajamos, gautos už paslaugas žemės ūkiui, pagal paramos paraiškos teikimo momentą nustatomas:

16.6.1. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų pirmąjį pusmetį, t. y. nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki einamųjų metų birželio 30 d., pagal VI Žemės ūkio duomenų centro (toliau – Centras) už praėjusių metų laikotarpį, prasidedantį nuo sausio 1 d. ir pasibaigiantį gruodžio 31 d., apskaičiuotą valdos ekonominį dydį einamųjų metų sausio 1 d., kuris Centro duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų sausio 30 d.;

16.6.2. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų antrąjį pusmetį, t. y. nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pagal Centro už laikotarpį, prasidedantį praėjusių metų liepos 1 d. ir pasibaigiantį einamųjų metų birželio 30 d., apskaičiuotą valdos ekonominį dydį einamųjų metų liepos 1 d., kuris Centro duomenų bazėje skelbiamas einamųjų metų rugpjūčio 31 d.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-794](#), 2022-12-12, paskelbta TAR 2022-12-12, i. k. 2022-25274

16.7. jei kreipiamasi paramos pieninei galvijininkystei (t. y. verslo plane planuojama investuoti į pieninės galvijininkystės sektorių), pareiškėjo valdoje pieninių veislių melžiamų karvių vidutinis metinis skaičius turi būti ne mažesnis kaip 3 ir ne didesnis kaip 9 bei produkcijos standartine verte išreikšto valdos ekonominio dydžio struktūroje tik pagal pieninių veislių melžiamas karves paskaičiuotas valdos ekonominis dydis turi sudaryti daugiau kaip 50 proc. bendro valdos ekonominio dydžio (vertinama pagal Žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą). Vidutinis metinis karvių skaičius ir produkcijos standartinė vertė tik pagal pieninių veislių melžiamas karves pagal paramos paraiškos teikimo momentą nustatomi:

16.7.1. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų pirmąjį pusmetį, t. y. nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki einamųjų metų birželio 30 d., pagal Centro už praėjusių metų laikotarpį, prasidedantį nuo sausio 1 d. ir pasibaigiantį gruodžio 31 d., apskaičiuotą pieninių veislių melžiamų karvių vidutinį metinį skaičių bei produkcijos standartinę vertę tik pagal pieninių veislių melžiamas karves einamųjų metų sausio 1 d., kurie Centro duomenų bazėje skelbiami einamųjų metų sausio 30 d.;

16.7.2. kai paramos paraiškos teikiamos einamųjų metų antrąjį pusmetį, t. y. nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pagal Centro už laikotarpį, prasidedantį praėjusių metų liepos 1 d. ir pasibaigiantį einamųjų metų birželio 30 d., apskaičiuotą pieninių veislių melžiamų karvių vidutinį metinį skaičių bei produkcijos standartinę vertę tik pagal pieninių veislių melžiamas karves einamųjų metų liepos 1 d., kurie Centro duomenų bazėje skelbiami einamųjų metų rugpjūčio 31 d.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-794](#), 2022-12-12, paskelbta TAR 2022-12-12, i. k. 2022-25274

16.8. pareiškėjas atitinka mažos arba labai mažos įmonės sąlygas, nustatytas Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme;

16.9. jei projekte numatyti statybos darbai ir (arba) sodo įveisimas, nekilnojamasis turtas (statinys, žemė, įskaitant žemę po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais), į kurį investuojama, priklauso pareiškėjui, pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui bendrosios jungtinės nuosavybės teise, arba bendrosios dalinės nuosavybės teise, kai naudojimo nekilnojamoju turtu tvarka nustatyta notariškai patvirtintoje sutartyje ir pareiškėjas investuoja į savo dalį. Tokiu atveju, kai nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, priklauso pareiškėjo sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą ir vykdyti verslo plane numatytą veiklą ne trumpiau kaip iki verslo plano įgyvendinimo pabaigos. Nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, pareiškėjo gali būti nuomojamas arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas juo ne trumpiau kaip iki verslo

plano įgyvendinimo pabaigos. Pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamuoju turtu sutartis, sudarytas ne trumpesniam laikotarpiui kaip iki verslo plano įgyvendinimo pabaigos, turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre iki paramos paraiškos vertinimo pabaigos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų ir (arba) sodo įveisimo galimybė (priklausomai nuo verslo plane numatytų investicijų). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

16.10. jei projekte numatyti statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) darbai ir pagal teisės aktų reikalavimus šiems darbams vykdyti yra privalomas statybą leidžiantis dokumentas, jis turi būti išduotas ne vėliau kaip iki verslo plano įgyvendinimo pradžios (šių dokumentų pateikti nereikia; Agentūra vertina pagal Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“) duomenis);

16.11. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

16.12. pateiktas verslo planas, parengtas pagal Taisyklių 2 priede nustatytą formą. Verslo plano įgyvendinimo pabaiga turi sutapti su finansinių metų pabaiga. Pareiškėjas verslo plane numato per kiek metų planuoja jį įgyvendinti. Verslo plane:

16.12.1. pateikiama valdos situacijos analizė;

16.12.2. pateikiama detali informacija apie planuojamas įgyvendinti veiklas, investicijas ir laikotarpius;

16.12.3. nurodomi planuojami ūkio ekonominio gyvybingumo rodikliai (kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklės) ir kiti verslo plano įgyvendinimo rezultatai;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-226](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06590

16.13. pareiškėjas užtikrina, kad verslo planą pradės įgyvendinti per 9 mėn. nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos;

16.14. parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktų (išskyrus žvejybos ir akvakultūros produktus) gamybai ir valdoje pagamintiems produktams perdirbti. Perdirbimo proceso metu gautas galutinis produktas turi būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas;

16.15. parama neteikiama, jei remiantis Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“, nustatoma, kad pareiškėjas ar paramos gavėjas dirbtinai sukūrė tokiai paramai gauti reikalingas sąlygas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-226](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06590

16.16. parama neteikiama finansinių sunkumų turinčiam pareiškėjui (pareiškėjas bankrutuoja);

16.17. parama neteikiama pareiškėjams, kurių verslo planas įgyvendinamas ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;

16.18. jei pareiškėjas yra gavęs paramą pagal šią Programos priemonės veiklos sritį, pakartotinai parama gali būti skiriama tik kitai Taisyklių 9.1–9.2 papunkčiuose nurodytai veiklai.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

17. Įsipareigojimai turi būti vykdomi iki galutinio lėšų išmokėjimo, jei nenurodyta kitaip. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

17.1. pradėti įgyvendinti verslo planą per 9 mėn. nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos. Paramos gavėjas, pradėjęs įgyvendinti verslo planą, raštu (pateikdamas laisvos formos pranešimą) apie tai informuoja Agentūrą;

17.2. įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, paramos gavėjas įsipareigoja atstatyti turtą ne mažesne negu atkuriamąja verte;

17.3. nekeisti verslo plano įgyvendinimo vietos, nesuderinus su Agentūra. Nekeisti veiklos pobūdžio, tikslų ar įgyvendinimo sąlygų (numatyta žemės ūkio veikla turi būti vykdoma visu verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu), neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto, išskyrus biologinį turtą, nuo sprendimo skirti paramą priėmimo;

17.4. jei reikia, už paramos lėšas įgytą turtą įkeisti paskolos grąžinimo užtikrinimui finansų įstaigai, kuri suteikė paskolą verslo planui įgyvendinti, tik gavus Agentūros leidimą;

17.5. ne vėliau kaip nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki verslo plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 3D-280 „Dėl ūkininkų ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos finansinės apskaitos tvarkos nustatymo“);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-226](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06590

17.6. verslo planą įgyvendinti tinkamai, kaip nurodyta Taisyklių 21 punkte, per verslo plane numatytą laikotarpį;

17.7. viešinti paramą, vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – viešinimo taisyklės);

17.8. užtikrinti, kad produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki verslo plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigos bus ne mažesnis kaip 4 000 Eur bei produkcijos standartine verte išreikšto valdos ekonominio dydžio struktūroje valdos pajamos, gautos už paslaugas žemės ūkiui, sudarys mažiau kaip 50 proc. bendro valdos ekonominio dydžio (nustatoma pagal Žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą) (šis Taisyklių papunktis netaikomas pareiškėjams, kurie kreipiasi paramos pieninei galvijininkystei);

17.9. jei kreipiamasi paramos pieninei galvijininkystei, užtikrinti, kad registruotas pieninių veislių melžiamų karvių vidutinis metinis skaičius, kaip nurodyta Žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos apraše, nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki verslo plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigos bus ne mažesnis kaip 3 bei produkcijos standartine verte išreikšto valdos ekonominio dydžio struktūroje tik pagal pieninių veislių melžiamas karves paskaičiuotas valdos ekonominis dydis sudarys daugiau kaip 50 proc. bendro valdos ekonominio dydžio (nustatoma pagal Žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą);

17.10. užtikrinti, kad paraiškos teikimo metu buvęs produkcijos standartine verte išreikštas valdos ekonominis dydis, įgyvendinus verslo planą, padidės ne mažiau kaip 20 proc. (procentai suapvalinami iki sveikųjų skaičių pagal matematines apvalinimo taisykles). Jis nustatomas pagal Centro už paskutinių verslo plano įgyvendinimo metų laikotarpį, prasidedantį nuo sausio 1 d. ir pasibaigiantį gruodžio 31 d., apskaičiuotą valdos ekonominį dydį kitų metų sausio 1 d.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-794](#), 2022-12-12, paskelbta TAR 2022-12-12, i. k. 2022-25274

17.11. užtikrinti, kad, įgyvendinus verslo planą, ūkis atitiks ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, t. y. vykdys pelningą veiklą;

17.12. pasiekti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius;

17.13. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki verslo plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;

17.14. laiku pateikti mokėjimo prašymą ir reikiamus jo priedus;

17.15. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti paramos paraiškoje ir prie jos pridedamuose dokumentuose pateiktus duomenis ir atlikti patikrą projekto įgyvendinimo vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir ekonominė veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki paramos teikimo laikotarpio pabaigos;

17.16. teikti Agentūrai visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams, Programos įgyvendinimo stebėsenai, viešinimui bei reikalingiems vertinimams atlikti;

17.17. įsigyti (visiškai apmokėti, pristatyti į ūkį, įregistruoti viešuosiuose registruose (jei registracija privaloma)) bei naudoti verslo plane numatyta veiklai vykdyti visas verslo plane numatytas investicijas ir saugoti patirtų išlaidų ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentus (paramos gavėjas neteikia patirtų išlaidų ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentų, jeigu to nepaprašo Agentūra). Investicijas įsigyti ne iš susijusių asmenų, nurodytų paramos paraiškos II skyriuje;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

17.18. užbaigus statybos darbus, statybos užbaigimo dokumentus teisės aktų nustatyta tvarka ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo pateikimo dienos pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“;

17.19. iki verslo plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigos užtikrinti atitiktį atrankos kriterijams, už kuriuos paramos paraiškai suteikti balai, išskyrus Taisyklių 30.2.1, 30.4, 30.6 ir 30.7 papunkčiuose nurodytus atrankos kriterijus.

VIII SKYRIUS PARAMOS DYDIS

18. Didžiausias išmokos dydis – 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų).

19. Parama skiriama verslo planui įgyvendinti ir mokama išmokant išmoką.

20. Parama išmokama dviem dalinėmis išmokomis. Pirmoji išmokos dalis, sudaranti 80 proc. visos išmokos sumos, paramos gavėjui išmokama po sprendimo skirti paramą priėmimo (be mokėjimo prašymo pateikimo) ne vėliau kaip per 15 darbo dienų. Likusi 20 proc. išmokos dalis mokama kitais metais po verslo plano tinkamo įgyvendinimo. Jeigu verslo planas įgyvendintas netinkamai, išmoka nemokama (jeigu buvo išmokėta išmokos dalis, ta dalis susigrąžinama).

21. Verslo planas laikomas tinkamai įgyvendintu, jei:

21.1. paraiškos teikimo metu buvęs produkcijos standartine verte išreikštas valdos ekonominis dydis padidintas ne mažiau kaip 20 proc., kaip nurodyta Taisyklių 17.10 papunktyje;

21.2. pasiekti verslo plane numatyti veiklos plėtros tikslai ir vykdoma pelninga veikla, kaip nustatyta Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse;

21.3. atliktos (apmokėtos, pristatytos į ūkį, įregistruotos viešuosiuose registruose (jei registracija privaloma)) bei naudojamos verslo plane numatytai veiklai vykdyti visos verslo plane numatytos investicijos.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

22. Pareiškėjas, paramos gavėjas verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali įgyvendinti projektų pagal šią ir kitas investicines Programos priemones ir (arba) priemonių veiklos sritis, išskyrus Taisyklių 23 papunktyje nurodytas išimtis.

23. Paramos pagal šią ir kitas investicines Programos priemones ir (arba) priemonių veiklos sritis galima kreiptis tik pasibaigus verslo plano įgyvendinimo laikotarpiui, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ veiklai „Asbestinių stogų dangos keitimas“, priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklai „Prevencinių priemonių taikymas prieš vilkų ūkiniams gyvūnams daromą žalą“, priemonės „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius“ veiklos sričiai „Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti pavojingų ligų grėsmes ir su jomis susijusias pasekmes“ ir priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sričiai „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“).

IX SKYRIUS IŠLAIDŲ REIKALAVIMAI

24. Parama skiriama ir išmoka mokama, jeigu verslo plane suplanuotos išlaidos yra būtinos ir naudojamos verslo planui įgyvendinti bei numatytai veiklai vykdyti, tiesiogiai susijusios su remiama veikla, yra ne mažesnės negu prašoma paramos suma, įsigytos ne iš susijusių asmenų, nurodytų paramos paraiškos II skyriuje. Jei kreipiamasi paramos ne pieninei galvijininkystei, investicijos turi būti susijusios su planuojamu įkurti kitu (ne pieninės galvijininkystės) žemės ūkio sektoriumi.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

24¹. Prekės, kurių kilmės šalis ir (arba) kurios pagamintos Rusijos Federacijoje, Baltarusijos Respublikoje, Rusijos Federacijos aneksuotame Kryme, Moldovos Respublikos Vyriausybės nekontroliuojamoje Padniestrės teritorijoje, Sakartvelo Vyriausybės nekontroliuojamose Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijose, taip pat paslaugos bei darbai, atlikti šių šalių paslaugų ar darbų tiekėjų, yra netinkami finansuoti paramos lėšomis.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-226](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06590

X SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

25. Paramos paraiška pateikiama pagal Taisyklių 1 priede nustatytą formą. Paramos paraiškoje turi būti pažymėta, ar paramos kreipiamasi pieninei galvijininkystei, ar ne (pasirenkamas tik vienas variantas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

26. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai turi būti pateikti per ŽŪMIS Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

27. Paramos paraiškos pildomos, registruojamos ir vertinamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

28. Paramos paraiškos vertinimas Agentūroje negali trukti ilgiau kaip 2 mėnesius nuo paramos paraiškų priėmimo laikotarpio pabaigos. Į paramos paraiškų vertinimo terminą įskaičiuojamas paklausimų pareiškėjui, patikrų vietoje atlikimo, prašymo dėl papildomos informacijos kitoms institucijoms pateikimo ir atsakymo gavimo bei ekspertizės atlikimo terminas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-226](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06590

XI SKYRIUS

PROJEKTŲ ATRANKA

29. Taisyklių 30.1.2, 30.2.2 ir 30.3.2 papunkčiuose nurodyti atrankos kriterijai taikomi pieninės galvijininkystės paramos paraiškoms. Taisyklių 30.1.1, 30.2.1 ir 30.3.1 papunkčiuose nurodyti atrankos kriterijai taikomi kitoms (ne pieninės galvijininkystės) paramos paraiškoms. Taisyklių 30.4–30.7 papunkčiuose nurodyti atrankos kriterijai yra taikomi visoms paramos paraiškoms. Pieninės galvijininkystės paramos paraiškoms ir kitoms (ne pieninės galvijininkystės) paramos paraiškoms sudaromos atskiros paramos paraiškų pirmumo eilės.

30. Atrankos kriterijai:

30.1. skiriama 15 balų, jei:

30.1.1. kuriamas specializuotas gyvulininkystės, daržininkystės, uogininkystės, sodininkystės arba mišrusis ūkis, kurio viena iš veiklų yra gyvulininkystė, ir kurio pajamos iš gyvulininkystės veiklos, įgyvendinus verslo planą, turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų (atitiktis patikrinama pagal Pažymą apie žemės ūkio veiklos subjekto praėjusių kalendorinių metų pajamas, parengtą vadovaujantis Žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 3D-66 „Dėl Žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodikos patvirtinimo“. Nustatant pajamų iš minėtų sektorių dalį, į pareiškėjo žemės ūkio veiklos pajamas neįskaičiuojamos pajamos, gautos iš paslaugų, o gautos lėšos, gaunamos įgyvendinus programas, skirtas žemės ūkiui ir kaimo plėtrai (tiesioginės išmokos, kita parama, išskyrus investicinę paramą), turi būti išskaidytos į iš gyvulininkystės ar sodininkystės, ar uogininkystės, ar daržininkystės, ar augalininkystės veiklos gautas lėšas). Prie daržininkystės pajamų nepriskiriamos pajamos, susijusios su nenatūraliai išdžiovintų ir natūraliai išdžiūvusių ankštinių daržovių gamyba arba perdirbimu. Tikrinama įgyvendinus verslo planą (šis atrankos kriterijus netaikomas paramos paraiškoms, kuriose kreipiamasi paramos pieninei galvijininkystei);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-226](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06590

30.1.2. verslo planas prisideda prie ūkio darbo procesų efektyvumo didinimo: verslo plane numatytos investicijos į melžimo įrangą. Atitiktis šiam kriterijui nustatoma pagal verslo plano duomenis, balai suteikiami, jei numatyta įsigyti specializuotą melžimo įrangą (už įrangos detalių ir (arba) atsarginių dalių įsigijimą balai nesuteikiami) (šis atrankos kriterijus taikomas paramos paraiškoms, kuriose kreipiamasi paramos pieninei galvijininkystei);

30.2. daugiausia gali būti skiriama 20 balų, jei:

30.2.1. paramos paraiškos pateikimo metu ūkio produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis yra mažesnis (šis atrankos kriterijus netaikomas paramos paraiškoms, kuriose kreipiamasi paramos pieninei galvijininkystei):

30.2.1.1. nuo 4 000 iki 4 999 Eur – skiriama 20 balų;

30.2.1.2. nuo 5 000 iki 5 999 Eur – skiriama 15 balų;

30.2.1.3. nuo 6 000 iki 6 999 Eur – skiriama 10 balų;

30.2.1.4. nuo 7 000 iki 7 999 Eur – skiriami 5 balai;

30.2.2. verslo planas prisideda prie pieno kokybės gerinimo: jei verslo plane numatytos investicijos į pieno šaldymo įrangą, suteikiama 20 balų. Atitiktis šiam kriterijui nustatoma pagal verslo plano duomenis, balai suteikiami, jei numatyta įsigyti specializuotą pieno šaldymo įrangą (už įrangos detalių ir (arba) atsarginių dalių įsigijimą balai nesuteikiami) (šis atrankos kriterijus taikomas paramos paraiškoms, kuriose kreipiamasi paramos pieninei galvijininkystei);

30.3 daugiausia gali būti skiriama 20 balų, jei:

30.3.1. įgyvendinus verslo planą, pareiškėjo prognozuojamas produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis yra bent 21 proc. didesnis nei teikiant paramos paraišką (tikrinama įgyvendinus verslo planą) (šis atrankos kriterijus netaikomas paramos paraiškoms, kuriose kreipiamasi paramos pieninei galvijininkystei):

30.3.1.1. jei pareiškėjas įsipareigoja padidinti produkcijos standartine verte išreikštą žemės ūkio valdos ekonominį dydį nuo 51 proc. ir daugiau, skiriama 20 balų;

30.3.1.2. jei pareiškėjas įsipareigoja padidinti produkcijos standartine verte išreikštą žemės ūkio valdos ekonominį dydį nuo 21 iki 50 proc. imtinai, skiriama 15 balų;

30.3.2. verslo planas prisideda prie aplinkos išsaugojimo ir tvarios plėtros: jei verslo plane numatytos investicijos į betonines mėšlides ar srutų kauptuvus, suteikiama 20 balų. Atitiktis šiam kriterijui nustatoma pagal verslo plano duomenis, balai suteikiami, jei numatyta statyti sandarias betonines mėšlides ar srutų kauptuvus. Įgyvendinus verslo planą, turi būti pastatyta ir naudojama betoninė mėšlidė ar srutų kauptuvas (šis atrankos kriterijus taikomas paramos paraiškoms, kuriose kreipiamasi paramos pieninei galvijininkystei);

30.4. pareiškėjo amžius – pareiškėjams, kurie iki paramos paraiškos pateikimo dienos yra iki 40 metų imtinai, skiriama 10 balų;

30.5. pareiškėjo narystė kooperatyve, kuris iki paramos paraiškos pateikimo dienos yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvu:

30.5.1. jei daugiau negu 2 metus yra pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys, skiriama 15 balų;

30.5.2. jei iki 2 metų imtinai yra pripažinto žemės ūkio kooperatyvo narys, skiriama 10 balų;

30.6. jei verslo planas įgyvendinamas vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių (pareiškėjo ūkis laikomas esančiu vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, jei ne mažiau kaip 50 proc. jo žemės ūkio paskirties žemės ploto yra tokiose vietovėse, vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“), skiriama 10 balų. Vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, žemės ūkio paskirties žemės plotas turi būti deklaruotas ir nustatomas pagal paskutinįjį prieš paramos paraiškos pateikimą deklaruotą ŽŪN plotą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

30.7. jei pareiškėjas nėra gavęs paramos (t. y. dėl jo nėra priimtas sprendimas skirti paramą) pagal priemonės veiklos sritį, skiriama 10 balų.

31. Privalomas mažiausias projektų atrankos balų skaičius yra 25 privalomi balai. Jeigu projektų atrankos metu nustatoma, kad projektui neskirta privalomo mažiausio 25 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

32. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas ir atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XII SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS

33. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, priima sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskystimo. Sprendimas įforminamas ir apie jį pareiškėjai informuojami Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

34. Agentūrai priėmus sprendimą skirti paramą, pareiškėjas tampa paramos gavėju. Paramos sutartis nesudaroma.

XIII SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

35. Mokėjimo prašymas teikiamas ir administruojamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą kartu su reikiamais priedais turi pateikti per ŽŪMIS.

36. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įstaigas.

37. Paramos lėšos mokamos dviem dalinėmis išmokomis. Paskutinė išmokos dalis išmokama ne vėliau kaip iki 2025 m. gruodžio 31 d.

38. Priėmus sprendimą skirti paramą, paramos gavėjui be mokėjimo prašymo išmokama 80 proc. paramos sumos.

39. Likusi 20 proc. išmokos dalis mokama, jeigu verslo planas, kaip nustatyta Taisyklių 21 punkte, tinkamai įgyvendintas ir paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą. Mokėjimo prašymas turi būti pateiktas ne vėliau kaip vasario mėnesį, pasibaigus finansiniams metams, kai verslo planas buvo įgyvendintas tinkamai. Kartu su mokėjimo prašymu paramos gavėjas privalo pateikti galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą bei finansinių metų, kuriais buvo įgyvendintas verslo planas, finansinės atskaitomybės dokumentus.

XIV SKYRIUS SANKCIJOS

40. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui, pareiškėjui gali būti taikomos Administravimo taisyklėse ir Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – sankcijų metodika), nurodytos sankcijos.

41. Priemonės veiklos sričiai taip pat taikomos specifinės sankcijos. Visa išmokėta paramos suma susigražinama, jei:

41.1. verslo planas nepradėtas įgyvendinti per 9 mėn. nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos;

41.2. nuo paramos paraiškos priėmimo dienos iki verslo plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nustatoma, kad:

41.2.1. produkcijos standartine verte išreikštas paramos gavėjo žemės ūkio valdos ekonominis dydis yra mažesnis kaip 4 000 Eur ir (arba) produkcijos standartine verte išreikšto valdos ekonominio dydžio struktūroje valdos pajamos, gautos už paslaugas žemės ūkiui, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. bendro valdos ekonominio dydžio. Jei neatitikimas nustatomas iki paramos skyrimo, parama neskiriama. Šis Taisyklių papunktis netaikomas paramos gavėjams, kurie kreipiasi paramos dėl pieninės galvijininkystės;

41.2.2. registruotas pieninių veislių melžiamų karvių vidutinis metinis skaičius, kaip nurodyta Žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos apraše, mažesnis kaip 3 ir (arba) produkcijos standartine verte išreikšto valdos ekonominio dydžio struktūroje tik

pagal pieninių veislių karves paskaičiuotas valdos ekonominis dydis nesudaro daugiau kaip 50 proc. bendro valdos ekonominio dydžio (vertinama pagal Žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą). Jei neatitikimas nustatomas iki paramos skyrimo, parama neskiriama. Šis Taisyklių papunktis taikomas paramos gavėjams, kurie kreipiasi paramos dėl pieninės galvijininkystės;

41.3. paramos gavėjui pateikus mokėjimo prašymą, Agentūra nustato, kad vadovaujantis Taisyklių 21 punktu, verslo planas neįgyvendintas tinkamai, t. y. neįgyvendintas reikalavimas produkcijos standartine verte išreikštą valdos ekonominį dydį padidinti ne mažiau kaip 20 proc., kaip nurodyta Taisyklių 17.10 papunktyje; neatliktos (neapmokėtos, nepristatytos į ūkį, neįregistruotos viešuosiuose registruose (jei registracija privaloma)), nenaudojamos verslo plane numatytai veiklai vykdyti visos verslo plane numatytos investicijos; nepasiekti verslo plane numatyti veiklos plėtros tikslai bei nevykdoma pelninga veikla, kaip nustatyta Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Projektų įgyvendinimo laikotarpiu priežiūra ir tikrinimas, apskundimas bei skundų nagrinėjimas atliekamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

43. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nurodyta kitaip.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

Nr. [3D-794](#), 2022-12-12, paskelbta TAR 2022-12-12, i. k. 2022-25274

Nr. [3D-226](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06590

2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

Nr. [3D-226](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06590

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-51](#), 2022-01-28, paskelbta TAR 2022-01-28, i. k. 2022-01435

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-200 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „ parama smulkiesiems ūkiams “ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-794](#), 2022-12-12, paskelbta TAR 2022-12-12, i. k. 2022-25274

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-200 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama smulkiesiems ūkiams“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-226](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06590

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 3D-200 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama smulkiesiems ūkiams“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2021 metų, patvirtinimo“ pakeitimo